

УДК 378.046-021.68:61]:8'243:614.252

РОЗВИТОК ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЛІКАРІВ У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Лорена Анатоліївна Михайленко,
кандидат педагогічних наук,
асистент кафедри іноземних мов,
Національна медична академія післядипломної освіти
імені П.Л. Шупика,
м. Київ, Україна

Анотація

У статті висвітлено зарубіжний і вітчизняний досвід щодо вирішення проблеми розвитку іншомовної професійної компетентності лікарів у системі післядипломної медичної освіти; розглянуто поняття «іншомовна професійна компетентність»; проаналізовано результати анкетування лікарів щодо напрямів розвитку іншомовної професійної компетентності та створення умов для практичного використання іноземної мови; обґрунтовано необхідність розвитку іншомовної професійної компетентності лікарів для спілкування в іншомовному середовищі та вирішення конкретних професійних, ділових, наукових проблем у міжнародному вимірі.

Ключові слова: *іншомовна професійна компетентність; компетентність лікарів; післядипломна медична освіта.*

Постановка проблеми в контексті сучасної педагогічної науки та її зв'язок із важливими науковими

і практичними завданнями. Активний розвиток економічного та міжнародного співробітництва, стрімке збільшення об'ємів даних у різних сферах суспільного життя та науки, широке застосування інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності особистості з метою розширення її наукових та професійних контактів відкривають можливості підвищення фахового рівня та навчання впродовж життя у різних країнах світу. При цьому особливого значення набуває знання іноземних мов, зокрема англійської мови як міжнародної.

Так, для ефективної взаємодії у науці й практиці медичним працівникам, особливо лікарям, які мають постійно підвищувати свою кваліфікацію та обмінюватися досвідом із колегами інших країн для відслідковування й ефективного використання інновацій у медичній науці, необхідним є розвиток іншомовної професійної компетентності.

Формування цілей статті. Метою статті є проаналізувати зарубіжний і вітчизняний досвід щодо вирішення проблеми розвитку іншомовної професійної компетентності лікарів у системі післядипломної медичної освіти та впродовж життя.

Аналіз досліджень і публікацій. Проблеми формування та розвитку іншомовної професійної компетентності досліджували вітчизняні науковці (Гуменна І.Р., Коваль Т.І., Ніколаєва С.Ю., Секрет І.В. та ін.) та зарубіжні вчені [Ставрева-Доростольська С. (Silvena Stavreva-Dorostolska), Пенєва К. (Katerina Peneva), Скочева-Шопова Є. (Evdokia Skocheva-Shopova) (Болгарія); Халл М. (Melodie Hull) (Канада); Павел Є. (Ecaterina Pavel) (Румунія) та ін.].

Виклад основного матеріалу. Зимня І.А. [2] розглядає комунікативну іншомовну компетентність з точки зору

соціально-професійної життєдіяльності людини, з чим ми повністю погоджуємося, оскільки іншомовна компетентність особистості має задовольняти її професійні інтереси, що безпосередньо впливає на її мотивацію вивчати іноземну мову.

Коваль Т.І. [4] зазначає, що іншомовна компетентність особистості охоплює знання іноземної мови (фонетичні, лексичні, синтаксичні та ін.), вміння й навички щодо використання цих знань для рішення побутових і професійних проблем та оцінювання їх значущості відповідно до різних сфер діяльності особистості.

Погоджуючись із вищезазначеним, у нашому дослідженні ми орієнтуємося на таке визначення поняття «іншомовна професійна компетентність» [5]: іншомовна професійна компетентність – це інтегративне особистісно-професійне утворення, що реалізується у психологічній та технічно-операційній готовності особистості до виконання успішної, продуктивної та ефективної професійної діяльності з використанням засобів іноземної мови, або в умовах іншомовного культурного середовища, та забезпечення можливостей результативної взаємодії з оточуючими.

Відповідно до цього, для розвитку іншомовної професійної компетентності лікарів, зокрема для підвищення їх кваліфікації, ми вважаємо важливим спрямованість навчання на оволодіння нормами міжкультурної, професійно-орієнтованої іншомовної комунікації, яка є однією з основних умов налагодження міжнародних, ділових контактів, та мобільності фахівців з метою обміну досвідом, організації та проведення досліджень, стажування у сфері медицини; ознайомлення з іншомовною медичною літературою, новинами зарубіжної медицини та ін. [1].

Ставрева-Доростольська С., Пенєва К., Скочева-Шопова Є. [11] звертають увагу на те, що у навчальному

курсів з іноземної мови для лікарів мають враховуватися такі основні напрями навчання мови як діалогічне мовлення між лікарем і пацієнтом, лікарем і лікарем, лікарем і медичними працівниками (наприклад, медичною сестрою), лікарем і науковими дослідниками у медичній галузі, що також охоплює вивчення наукового стилю.

Павел Є. зауважує, що ці напрями мають вивчатися через дискусії та дебати навколо загальної медичної теми; увага має зосереджуватися на вимові медичної термінології, підкреслюючи відмінності між термінами і виразами у рідній мові та англійській мові; імітуючи зв'язок з пацієнтом у простій формі (питання / поради), слід акцентувати увагу на стилістичних особливостях наукового та розмовного стилів мовлення та ін. [9].

Халл М. [10] особливого значення надає вивченню діалогічного мовлення між лікарем і пацієнтом з точки зору лікарської етики та толерантності, зокрема лікар має вміти давати поради пацієнтам англійською мовою.

Так, обираючи загальну медичну тему для вивчення англійської мови, необхідно надавати студентам приклади відображення цієї теми у різних стилях мовлення.

Наприклад, загальною медичною темою з неврології оберемо тему «Дистонія». На занятті може розглядатися наукова стаття «Протокол діагностики та лікування первинної дистонії» [8], відповідно до якої студентам пропонується скласти діалог між лікарями, які обговорюють діагноз і лікування, та діалог між лікарем і пацієнтом, що має включати питання та поради.

Нижче, у таблиці 1, наведено уривок наукової статті англійською та українською мовами.

Відповідно до уривку у таблиці 1 студенти мають скласти діалоги щодо різних ситуацій обговорення хвороби.

Таблиця 1

**Уривок наукової статті англійською
та українською мовами**

Англійська мова	Українська мова
<p>The diagnosis of dystonia is clinical, based on the recognition of specific features. Diagnosis and classification of dystonia are highly relevant for providing appropriate management, prognostic information and genetic counselling. Primary dystonias are classified as pure dystonias, dystonia-plus syndromes or paroxysmal dystonias. Assessment should be performed using a validated rating scale for dystonia. Genetic testing may be performed after establishing the clinical diagnosis.</p>	<p>Дистонія є клінічним діагнозом, що має ряд характерних особливостей. Правильна діагностика та класифікація видів цього захворювання є необхідними складовими забезпечення належного лікування, отримання прогностичної інформації та медико-генетичного консультування. До видів первинної дистонії відносять чисту дистонію, синдроми дистонія плюс та пароксизмальні дистонії. Види дистонії визначається за встановленою шкалою для класифікації цього захворювання. Після встановлення клінічного діагнозу можна провести генетичний тест для виявлення ризиків спадковості захворювання.</p>

Важливим при цьому є іншомовна термінологічна грамотність студентів, їх вільне володіння іншомовною науковою медичною лексикою для пояснення літературною та розмовною мовами. Це передбачає вміння добирати еквівалентні терміни до визначень чи описаних явищ, процесів та ін.; здатність складати до фахового тексту іншомовний термінологічний словник із ключових понять та переказувати вузькоспеціалізовані тексти; уміння експромтом скласти професійну промову іноземною мовою щодо теми обговорення, підтримувати фаховий діалог із колегами та проводити медичний огляд пацієнта за допомогою зрозумілих для нього питань [6].

Нижче, у таблиці 2, наведені приклади уривків діалогів між лікарями та між лікарем і пацієнтом відповідно до уривку наукової статті, що надається у таблиці 1.

Таблиця 2

Приклади уривків діалогів між лікарями та між лікарем і пацієнтом відповідно до уривку наукової статті, що запропонований у таблиці 1

Напрями діалогу	Уривок діалогу українською мовою	Уривок діалогу англійською мовою
Уривок діалогу між лікарями	У пацієнта спостерігаються порушення функцій екстра пірамідної системи. Попередній діагноз – первинна чиста дистонія. Слід визначити, яка частина більше ушкоджена: хвостате ядро чи сочевицеподібне ядро. Ми повинні диференціювати з нейроревматизмом та виключити захворювання неврологічного статусу.	Dysfunction of extra-pyramidal system can be observed in the patient. The provisional diagnosis is primary pure dystonia. It is necessary to determine which part has been damaged: either caudate nucleus or lenticular nucleus. We must also differentiate from neuroreumatism and exclude neurological diseases.
Уривок діалогу між лікарем і пацієнтом	Що Вас турбує? Лікарю, часто болить шия та голова. Я бачу, що у Вас порушена координація рухів. Як давно це Вас турбує ? Приблизно місяць. Чи бували у Вас запаморочення? Так, коли нахилиюсь іноді темніє в очах. Схоже, що у Вас первинна дистонія. Але слід ще зробити тести.	Can you tell me what is bothering you? Doctor, I often have headaches and pains in my neck. How long have you been suffering from it? About a month. Have you ever felt dizzy? Yes, and when I bend my vision sometimes goes black. I can see that you also have motor dysfunction. It seems you have primary dystonia. But you should get several tests done to be certain.

Організація навчального процесу має обов'язково забезпечувати створення умов для практичного використання іноземної мови, як засобу здійснення різних видів професійної діяльності лікарів, що поєднує лікувальну, профілактичну, діагностичну, реабілітаційну, психолого-педагогічну, організаційно-управлінську та науково-дослідну функції [3].

Дослідники Павел Є. та Хал М. зазначають, що важливим у межах системи післядипломної медичної освіти лікарів є аналіз потреб студентів, які впливатимуть на проектування курсів англійської професійної мови [9; 10].

Так, у Національній медичній академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика для з'ясування потреб студентів щодо напрямів розвитку іншомовної професійної компетентності проводиться анкетування лікарів, які проходять підвищення кваліфікації у цьому закладі, за такими питаннями:

– які напрями вивчення англійської мови, що представлені в анкеті 1 (див. рис. 1), є найбільш важливими, а саме: діалогічне мовлення між лікарем і пацієнтом, діалогічне мовлення у медичних колах (лікар-лікар), діалогічне мовлення у медичних колах (лікар-медична сестра/медичний брат), комунікативна взаємодія між дослідниками у медичній галузі наук (науковий стиль);

– які напрями вивчення лексики англійської мови, що представлені в анкеті 2 (див. рис. 2), є найбільш важливими, а саме: історія хвороби (кліше), наукова термінологія, скорочення медичної термінології, медичний огляд пацієнта, медичні документи, діагностика хвороби/клінічні особливості.

Аналіз відповідей респондентів на анкету № 2 показав, що всі напрями вивчення лексики англійської професійної

АНКЕТА № 1

*Шановні колеги,**дана анкета стосується вмотивованості щодо напрямів вивчення англійської мови у межах підвищення кваліфікації.**Просимо Вас дати відповіді на поставлені в анкеті запитання.**Будь ласка, оцініть за п'ятибальною системою напрями вивчення англійської мови, поставте у необхідній комірці знак +. Дякуємо!*

Варіант відповіді	1	2	3	4	5
Напрями					
1. Діалогічне мовлення між лікарем і пацієнтом					
2. Діалогічне мовлення у медичних колах (лікар-лікар)					
3. Діалогічне мовлення у медичних колах (лікар-медична сестра)					
4. Комунікативна взаємодія між дослідниками у медичній галузі наук					

Рис. 1. Бланк анкети № 1 щодо напрямів вивчення англійської професійної мови

АНКЕТА № 2

*Шановні колеги,**дана анкета стосується вмотивованості щодо напрямів вивчення лексики англійської професійної мови у межах підвищення кваліфікації.**Просимо Вас дати відповіді на поставлені в анкеті запитання.**Будь ласка, оцініть за п'ятибальною системою напрями вивчення лексики англійської професійної мови, поставте у необхідній комірці знак +. Дякуємо!*

Варіант відповіді	1	2	3	4	5
Напрями					
1. Історія хвороби (кліше)					
2. Наукова термінологія					
3. Скорочення медичної термінології					
4. Медичний огляд пацієнта					
5. Медичні документи					
6. Діагностика хвороби/клінічні особливості					
Інше:					

Рис. 2. Бланк анкети № 2 щодо напрямів вивчення лексики англійської професійної мови

Аналіз відповідей респондентів на анкету № 2 показав, що всі напрями вивчення лексики англійської професійної мови є пріоритетними, а саме: наукова термінологія – 90% респондентів відмітили 5 балів; історія хвороби, скорочення медичних термінів та медичні документи – 80% респондентів відмітили 5 балів; медичний огляд пацієнта та діагностика хвороби/клінічні особливості – 70% респондентів.

Для досягнення високого іншомовного комунікативного рівня лікарів та задоволення їх потреб щодо розвитку професійної іншомовної компетентності слід впроваджувати такі форми організації навчання як ігрове моделювання; дискусії та ін.; орієнтуватись на професіоналізацію та міжпредметну інтеграцію; застосовувати інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ); використовувати комплекс вправ, що відображають специфіку та динаміку розвитку професійно орієнтованих комунікативних умінь лікарів [3].

Особливого значення у навчанні іноземної мови набуває використання ІКТ.

Так, Аскані Арані Дж. (Askari Arani J., 2004) [7], аналізуючи результати експерименту щодо впровадження ІКТ у процес навчання англійської професійної мови як іноземної студентів-медиків, зазначає, що ці технології, перш за все, мають суттєвий позитивний вплив на мотивацію студентів вивчати іноземну мову. Він вказує на такі переваги цих технологій: постійне оновлення наукового та навчального матеріалу, вільний доступ до електронних освітніх та наукових ресурсів, широкий вибір он-лайн дидактичних матеріалів, можливість для викладача створювати тести, анкети, ігри та інші дидактичні матеріали для викладання та ін.

Вчені Кс. Лі (*Xinghong Liu, 2012*) та Дж. Занг (*Junxiang Zhang, 2012*) зазначають, що однією з проблем при навчанні

лікарів англійської професійної мови для підвищення їх кваліфікації є участь у віртуальних спільнотах, у межах яких, на їх думку, простежується сюжетна лінія, тобто студенти, спілкуючись у межах віртуальної спільноти з колегами інших країн, беруть на себе певну роль. Завдяки участі студентів у таких спільнотах відбувається процес соціалізації та вивчення іноземної мови відповідно до професійних ситуацій. Вчені також надають особливого значення вебінарам та он-лайн конференціям, що передбачають спілкування студентів із носіями мови, яку вони вивчають, та обмін позитивним професійним досвідом [12]. Це підвищує рівень іншомовної професійної компетентності лікарів та безпосередньо впливає на розвиток їх професіоналізму.

Висновки дослідження і перспективи подальших розвідок у досліджуваному напрямі. Отже, іншомовна професійна компетентність є обов'язковим компонентом професійної компетентності лікарів, оскільки сприяє спілкуванню в іншомовному середовищі для вирішення конкретних професійних, ділових, наукових проблем у міжнародному вимірі.

При створенні навчального плану, слід співпрацювати з працівниками охорони здоров'я та зі студентами для вибору змісту навчального матеріалу та організаційних форм навчання, які відповідають запитам студентів.

Для підвищення мотивації навчання лікарів із метою розвитку їх іншомовної професійної компетентності доречним є використання інформаційно-комунікаційних технологій, що надають можливість вільного доступу до електронних освітніх та наукових ресурсів, вибору он-лайн дидактичних матеріалів, створення тестів, анкет, ігор та інших дидактичних матеріалів для викладання,

оцінювання, самооцінювання рівня іншомовної професійної компетентності лікарів та ін.

Перспективою подальшого дослідження є аналіз потреб лікарів, які проходять підвищення кваліфікації у Національній медичній академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика, щодо змісту навчальної програми та форм організації навчального процесу, зокрема з використанням ІКТ, для розвитку їх іншомовної професійної компетентності.

Список використаних джерел

1. *Гуменна І.Р.* Підготовка майбутніх лікарів до професійної комунікації на засадах міждисциплінарної інтеграції : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Гуменна Іванна Романівна. – Рівне : НУВГП, 2016. – 270 с., с. 44.

2. *Доброскок І.І.* Професійно орієнтовані технології у процесі підготовки магістрів соціальної педагогіки / І.І. Доброскок // Рідна школа. – 2010. – № 10. – С. 21–26.

3. *Dobroskok I.* Social and pedagogical determinants of the Masters' of Sciences in Nursing educational activity in the context of their professional development / I. Dobroskok // Професійна освіта : методологія, теорія та технології: зб. наук. праць / [ред. колегія: Доброскок І.І. (голов. ред) та ін.]. – Переяслав-Хмельницький, Домбровська Я.М., 2017. – Вип. 5. – С. 5–13.

4. *Зимняя И.А.* Ключевые компетентности как результативная целевая основа компетентностного подхода в образовании / И.А. Зимняя. – М.: Исследовательский центр проблем качества подготовки специалистов. – 2004. – 30 с.

5. *Крисак Л.В.* Підготовка студентів медичних спеціальностей до англомовного професійно орієнтованого мовлення / Л.В. Крисак // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного ун-ту. – 2014. – Ч. 1. – С. 188–194.

6. *Коваль Т.І.* Інтерактивні технології навчання іноземних мов у вищих навчальних закладах [Електронний ресурс] / Т.І. Коваль / Інформаційні технології і засоби навчання. – 2011. – № 6 (26). – Режим доступу до журналу: <http://www.journal.iitta.gov.ua>

7. *Секрет І.В.* Модель формування іншомовної професійної компетентності в умовах дистанційної освіти [Текст] / І.В. Секрет // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка № 17 (204) 2010. – 260 с., с. 199–208.

8. *Стасюк Т.В.* Мовно-професійна компетентність / термінологічна компетентність у розрізі соціолінгвістики / Т.В. Стасюк // Дослідження з лексикології і граматики української мови, вип. 15'2014. – с. 153–161.

9. *Askari Arani J.* The effect of ICT-based teaching method on medical students' ESP learning // Journal of Medical Education. Winter 2004 Vol. 4, No. 2. – pp. 81–83.

10. Guidelines for the diagnosis and treatment of primary (idiopathic) dystonia. Report by an EFNS MDS-ES Task Force [online] – Available from: http://www.movementdisorders.org/MDS-Files1/MDS-ES/guidelines_on_dystonia.pdf.

11. *Ecaterina Pavel.* Teaching English for Medical Purposes Bulletin of the Transilvania University of Braşov Series VII: Social Sciences. Law. Vol. 7 (56) No. 2 – 2014.

12. *Melodie Hull.* Medical English Clear & Simple: A Practice-Based Approach to English for ESL Healthcare Professionals. Philadelphia: F.A. Davis Company. 2010. – 400 p.

13. *Silvena Stavreva-Dorostolska, Katerina Peneva, Evdokia Skocheva-Shopova.* Developing specialized linguistic competence in foreign students studying medicine. JAHR. Vol. 4, No. 7, 2013. – pp. 591–599.

14. *Xinghong Liu, Junxiang Zhang.* Foreign Language Learning through Virtual Communities / 2012 International

Conference on Future Electrical Power and Energy System. Volume 17, Part A, 2012, Pages 737–740 [online]. – Available from: <http://dx.doi.org/10.1016/j.egypro.2012.02.165>

References

1. *Gumenna I.R.* Pidgotovka mabutnih likariv do profesijnoyi komunikaciyi na zasadax mizhdyscyplinaranoi integraciyi : dys. ... kand. ped. nauk : 13.00.04 / Gumenna Ivanna Romanivna. – Rivne : NUVGP, 2016. – 270 s., c. 44.

2. *Dobroskok I.* Social and pedagogical determinants of the Masters of Sciences in Nursing educational activity in the context of their professional development / I. Dobroskok // *Profesiina osvita : metodolohiia, teoriia ta tekhnolohii: zb. nauk. prats* / [red. kolehiia: Dobroskok I.I. (holov. red) ta in.]. – Pereiaslav-Khmelnyskyi, Dombrovska Ya.M., 2017. – Vyp. 5. – S. 5–13.

3. *Dobroskok I.I.* Profesiino oriietovani tekhnolohii u protsesi pidhotovky mahistriv sotsialnoi pedahohiky / I.I. Dobroskok // *Ridna shkola*. – 2010. – № 10. – S. 21–26.

4. *Zymnyaya Y.A.* Klyuchevye kompetentnosti kak rezul'tatyvnaya celevaya osnova kompetentnostnogo podhoda v obrazovaniya / Y.A. Zymnyaya. – M.: Issledovatel'skyj centr problem kachestva podgotovky specialistov. – 2004. – 30 s.

5. *Krysak L.V.* Pidgotovka studentiv medychnyh special'nostej do anglomovnoho profesijno oriyentovanoho movlennya / L.V. Krysak // *Zbirnyk naukovyh prats` Umans'kogo derzhavnogo pedagogichnogo un-tu*. – 2014. – Ch. 1. – S. 188–194.

6. *Koval` T.I.* Interaktyvni texnologiyi navchannya inozemnyh mov u vyshchyh navchal'nyh zakladax [Elektronnyj resurs] / T.I. Koval` / *Informacijni texnologiyi i zasoby`*

navchannya. – 2011. – # 6 (26). Rezhym dostupu do zhurnaluu: <http://www.journal.iitta.gov.ua>

7. *Sekret I.V.* Model' formuvannya inshomovnoyi profesijnoyi kompetentnosti v umovax dy`stancijnoyi osvity` // [Tekst] Visny`k LNU imeni Tarasa Shevchenka # 17 (204) 2010. – 260 c., c. 199–208.

8. *Stasyuk T.V.* Movno-profesijna kompetentnist`/ terminologichna kompetentnist` u rozrizi sociolingvistyky / Doslidzhennya z leksykologiyi i gramatyky ukrayins`koyi movy, vyp. 15`2014. – c. 153–161.

9. *Askari Arani J.* The effect of ICT-based teaching method on medical students' ESP learning// Journal of Medical Education. Winter 2004 Vol. 4, No. 2. – pp. 81–83.

10. Guidelines for the diagnosis and treatment of primary (idiopathic) dystonia. Report by an EFNS MDS-ES Task Force [online] – Available from: http://www.movementdisorders.org/MDS-Files1/MDS-ES/guidelines_on_dystonia.pdf.

11. *Ecaterina Pavel.* Teaching English for Medical Purposes Bulletin of the Transilvania University of Braşov Series VII: Social Sciences. Law. Vol. 7 (56) No. 2 – 2014.

12. *Melodie Hull.* Medical English Clear & Simple: A Practice-Based Approach to English for ESL Healthcare Professionals. Philadelphia: F.A. Davis Company. 2010. – 400 p.

13. *Silvena Stavreva-Dorostolska, Katerina Peneva, Evdokia Skocheva-Shopova.* Developing specialized linguistic competence in foreign students studying medicine. JAHR. Vol. 4, No. 7, 2013. – pp. 591–599.

14. *Xinghong Liu, Junxiang Zhang.* Foreign Language Learning through Virtual Communities / 2012 International Conference on Future Electrical Power and Energy System. Volume 17, Part A, 2012, Pages 737–740 [online]. – Available from: <http://dx.doi.org/10.1016/j.egypro.2012.02.165>

Лорена Анатольевна Михайленко,
кандидат педагогических наук,
ассистент кафедры иностранных языков,
Национальная медицинская академия
последипломного образования имени П.Л. Шупика,
г. Киев, Украина
E-mail: la-mykhailenko@rambler.ru

Михайленко Л.А.
РАЗВИТИЕ ИНОЯЗЫЧНОЙ
ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ
ВРАЧЕЙ В СИСТЕМЕ ПОСЛЕДИПЛОМНОГО
МЕДИЦИНСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ

Аннотация

В статье акцентируется внимание на зарубежном и отечественном опыте решения проблемы развития иноязычной профессиональной компетентности врачей в системе последипломного медицинского образования; рассмотрено понятие «иноязычная профессиональная компетентность»; проанализированы результаты анкетирования врачей по направлениям развития иноязычной профессиональной компетентности и созданию условий для практического использования иностранного языка; обоснована необходимость развития иноязычной профессиональной компетентности врачей для общения в иноязычной среде и решения конкретных профессиональных, деловых, научных проблем в международной среде.

Ключевые слова: *иноязычная профессиональная компетентность; компетентность врачей; последипломное медицинское образование.*

Lorena Mykhailenko,
PhD in Pedagogy, Assistant of the Department

of Foreign Languages,
Shupyk National Medical Academy
of Postgraduate Education,
Kyiv, Ukraine
E-mail: la-mykhailenko@rambler.ru

Mykhailenko L.
**THE DEVELOPMENT OF THE PHYSICIANS'S
FOREIGN LANGUAGE PROFESSIONAL
COMPETENCE IN THE SYSTEM
OF POSTGRADUATE MEDICAL EDUCATION**

Abstract

The urgency of the problem raised in the paper is explained by active economic development and international cooperation of our country, by introducing information and communication technologies in all fields of science, including medicine, by the increasing demand for qualified specialists who know foreign languages, especially English as an international one. The paper makes a point of necessity to develop foreign language professional competence of medical specialists for their acquiring practical skills and experience and using innovations in medical science and clinical practice due to effective international cooperation. The paper aims at analyzing foreign and domestic experience of developing foreign language professional competence of physicians in the system of postgraduate medical education and lifelong learning. The concept of «foreign language professional competence» and the results of questioning physicians about directions of training foreign languages within professional competence development and creating conditions for the practical use of a foreign language have been analyzed. The paper presents foreign language professional competence as an important component of professional competence of physicians, which makes possible

to communicate at the international level for solving specific professional, business and scientific problems.

The necessity of health specialists and students' cooperation when selecting the content of educational materials and organizational form of training to meet the needs of students has been substantiated. The foreign language professional competence makes it possible to use information and communication technologies, which enables free access to electronic educational and scientific resources, choice of online teaching materials, creating tests, questionnaires, games, as well as assessment, self-assessment of foreign language professional competence level by physicians. The prospects for further study are to analyze the physicians' training in medical institutions of postgraduate education.

Key words: *foreign language professional competence; competence of physicians; postgraduate medical education.*